Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Miljøministeriet

Ydelsesaftale Ressource- og samfundsøkonomi

Ydelsesaftale til rammeaftale indgået mellem Miljø- og Ligestillingsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Grøn Trepart og Københavns Universitet om forskningsbaseret myndighedsbetjening

2026-2029

Indhold

1.	**Indledning**	**3**
1.1	Formål	3
1.2	Udmøntning af de strategiske sigtelinjer	3
1.3	Direktivforpligtelser, lovgivning mv.	4
2.	**Faglige indsatsområder**	**5**
2.1	Ressourceøkonomi	5
2.2	Samfundsøkonomi	5
2.3	Skov og Landskab	5
3.	**Organisering og bemanding af samarbejdsfora**	**6**
4.	**Konsortier og samarbejder**	**7**
5.	**Økonomi***	**8**
5.1	Særbevillinger	8
5.2	Opgaver for andre myndigheder	8
6.	**Arbejdsprogram**	**8**

1. Indledning

Denne ydelsesaftale indgås mellem Miljø- og Ligestillingsministeriet (MLM), Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (FVM), Ministeriet for Grøn Trepart (MGTP) og Københavns Universitet. Aftalen vedrører universitetets leverance af forskningsbaseret myndighedsbetjening inden for ressource- og samfundsøkonomi til MLM, FVM og MGTP i perioden 2026-2029.

1.1 Formål

Ydelsesaftalens formål er at beskrive den faglige ramme for den forskningsbaserede myndighedsbetjening, som Københavns Universitet forventes at udføre inden for MLM og FVM's bevilling på finansloven §23 og §24.

Dette omfatter dels de faglige indsatsområder, som universitet leverer ydelser til MLM, FVM og MGTP inden for, dels den forskningsmæssige infrastruktur, som MLM, FVM og MGTP medfinansierer på universitet som grundlag for den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Arbejdsprogrammets formål er i tillæg hertil at beskrive de konkrete opgaver og projekter, som forventes igangsat og/eller gennemført det kommende år. Arbejdsprogrammet er vedlagt ydelsesaftalen som bilag.

Den forskningsbaserede myndighedsbetjening omfatter fire typer ydelser:

- Forskningsbaseret rådgivning
- Forskningsbaseret overvågning og fagdatacentre
- Forskningsbaseret beredskab
- Forskning og generel kompetenceopbygning

Ydelserne i relation til denne aftale er målrettet følgende faglige indsatsområder:

1. Ressourceøkonomi.
2. Samfundsøkonomi
3. Skov og landskab

Nedenfor beskrives for hvert indsatsområde de ydelser MLM, FVM og MGTP forventer leveret i henhold til ydelsesaftalen. Arbejdsprogrammet beskriver de konkrete opgaver og projekter, som forventes igangsat og/eller gennemført det kommende år.

1.2 Udmøntning af de strategiske sigtelinjer

Der er udarbejdet strategiske sigtelinjer for rammeaftalen. Formålet med sigtelinjerne er at sikre den fortsatte udvikling af IFRO's forskning så den fortsat understøtter MLM's, FVM's og MGTP's behov for myndighedsbetjening inden for de faglige områder ydelsesaftalen. Som et supplement til de strategiske sigtelinjer, kan Roadmap for Forskning illustrere mulige forskningsprojekter frem mod 2030 inden for ressource- og samfundsøkonomi på klima, miljø, natur og fødevareområdet.

De strategiske sigtelinjer er som følger:

Nabotjek og rammevilkår – udvikling af metoder til systematisk sammenligning på tværs af landegrænser. Beslutningstagere efterspørger i stigende grad sammenligninger af lovgivningsmæssige rammevilkår inden for en række af ministeriernes områder. For at sikre en høj kvalitet og konsistens, er der behov for metodeudvikling på dette område.

Adfærd og effektvurderinger af tilskudsordninger og lignende: Der er behov for at forbedre den forskningsmæssige viden inden for design og politikudvikling af tilskudsordninger og lignende inden for ministeriernes ressort. Dels i forhold til at opnå den ønskede effekt, herunder sikre udmøntning af de afsatte midler, dels sikre at ordningerne og regulering er hensigtsmæssigt indrettet for tilskudsmodtagere og lignende med hensyn til fx administrative omkostninger, risici med mere.

Adfærd og effektvurderinger af virkemidler og implementeringsinstrumenter: For at sikre at de mest omkostningseffektive virkemidler anvendes, er der behov for en løbende forskning i, hvilke virkemidler der er tilgængelige og hvordan økonomien hænger sammen. Ministerierne har løbende et behov for afklaring og opdatering af hvilke virkemidler der er tilgængelige, inden for en række forskellige områder såsom udledning af drivhusgasser fra landbruget eller reduceret udledning af partikler til luften. For at sikre høj kvalitet og opdaterede virkemidler, er der behov for at IFRO løbende orienterer sig om tilgængelige virkemidler og deres anvendelse.

Værdisætning af eksternaliteter inden for miljø, natur, fødevaresikkerhed og dyrevelfærd: I fremtiden er der brug for at udbygge kompetencer og tekniske færdigheder inden for metode og udbrede analyserne til flere eksternaliteter, f.eks. marin biodiversitet og andre marine eksternaliteter, luftforurenende stoffer, kemiske stoffer i forbrugerprodukter, fødevaresikkerhed, stoffer i vandmiljøet eller miljøfremmede stoffer i recirkulerede produkter og dyrevelfærd. Derudover bør der sigtes mod gearing af aktiviteter, der kan udbrede anvendelsen af metoder og resultater uden for universiteterne. Det inkluderer fx udvikling af den nødvendige data- og modelmæssige infrastruktur og udvikling af standardværktøjer.

Robusthed i myndighedsbetjeningen: For at sikre en fortsat høj kvalitet og stor grad af fleksibilitet i den forskningsbaserede myndighedsbetjening inden for ydelsesaftalen, er der behov for at sikre, at der inden for de enkelte indsatsområder er et tilstrækkeligt antal forskere, der har kompetencer inden for forskningsbaseret myndighedsbetjening. IFRO forfølger dette gennem opprioritering af ansættelser i områder med øget behov for myndighedsbetjening hvis dette vurderes at være længerevarende, og fastholdelse inden for områder som i kortere perioder efterspørges mindre i myndighedsbetjeningen.

1.3 Direktivforpligtelser, lovgivning mv.

Afsnittet er ikke relevant for denne ydelsesaftale.

2. Faglige indsatsområder

Ydelsesaftalen dækker følgende faglige kompetenceområder: Ressourceøkonomi, Samfundsøkonomi og de dele af aftalen for Skov og Landskab, der vedrører økonomi og politik.

2.1 Ressourceøkonomi

Myndighedsbetjeningen inden for ressourceøkonomi varetages af Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO) ved Københavns Universitet. Instituttet har en forpligtelse til at opretholde et beredskab for myndighedsbetjening. Den forskningsbaserede myndighedsbetjening dækker opgaver relateret til fødevare- og ressourceøkonomiske problemstillinger og bidrager med viden, der danner grundlag for politikudvikling og forberedelse af politikimplementering. Dette arbejde understøtter blandt andet EU's fælles landbrugs- og fiskeripolitik samt andre politikker inden for fødevaresektoren

Ydelserne inden for dette indsatsområde omfatter:

- International økonomi og politik inden for landbrug og fiskeri
- Fødevareforbrug, sundhed og velfærd
- Fødevareproduktion, teknologi og markedsforhold
- Dyrevelfærd og dyresundhed
- Analyser af samfundsøkonomiske konsekvenser af national og EU-regulering
- Fiskeriøkonomi og forvaltning

2.2 Samfundsøkonomi

Myndighedsbetjening inden for samfundsøkonomi varetages af et konsortium mellem KU, Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi, og Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. Konsortiet forpligter sig til at levere et solidt forskningsbaseret grundlag, som gør det muligt for MLM, FVM, MGTP og andre myndigheder at træffe informerede beslutninger inden for samfundsøkonomi, med særlig vægt på miljøøkonomiske og makroøkonomiske modeller, vurdering af miljøeksternaliteter og ikke-markedsomsatte goder samt udformning af økonomiske virkemidler til miljøregulering. Desuden skal der løbende udføres samfundsøkonomiske analyser af specifikke politiske tiltag inden for MLM, FVM og MGTP's ansvarsområder.

Ydelserne inden for dette indsatsområde omfatter:

- Økonomisk modellering
- Værdisætning af miljøeksternaliteter og andre ikke-markedsomsatte goder
- Design af virkemidler til regulering

2.3 Skov og Landskab

En del af myndighedsbetjeningen inden for skov og landskab varetages af Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO) ved Københavns Universitet. Den forskningsbaserede myndighedsbetjening dækker opgaver relateret til skov- og landskabsøkonomiske problemstillinger og bidrager med viden, der danner grundlag for driftsplanlægning og politikudvikling, herunder driftsøkonomisk optimering under hensyn til miljø og natur. Myndighedsbetjeningen dækker desuden samfundsrelaterede undersøgelser, herunder markeds- og brugerundersøgelser inden for skov- og landskabsområdet.

Ydelserne inden for dette indsatsområde omfatter:

- Skov- og landskabsøkonomi, -planlægning og politik

- Internationale aftaler om handel og naturressourcer på skovområdet

3. Organisering og bemanding af samarbejdsfora

Der nedsættes en chefgruppe for ydelsesaftalen, som er ansvarlig for genforhandling af ydelsesaftalen med tilhørende arbejdsprogram og opfølgning på den leverede myndighedsbetjening i henhold til arbejdsprogrammet. Chefgruppen for denne ydelsesaftale består af følgende faste medlemmer:

Tabel 1: Chefgruppens medlemmer

Institution	Deltager	Navn
FVM, DEP	Formand: Kontorchef for Økonomisk Analyse og forskning	Jakob Haslund-Thomsen
MLM, DEP	Kontorchef for Økonomisk Analyse og forskning	Jakob Ejlers
MGTP, DEP	Kontorchef for Økonomisk Analyse og forskning	Lars Bødker
LFST	Kontorchef i Landbrugs- og fiskeristyrelsen	Kristine Riskær
SGAV	Teamleder i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø	Mads de Wolff og Bjarne Thomsen
FVST	Enhedschef i Fødevarestyrelsen	Lene Mølsted Jensen
FVM, DEP	Fuldmægtig i Fiskerikontoret i FVM	Priyanka Chandiran
MST	Kontorchef i Miljøstyrelsen	Susanne Ulrich
NST	Kontorchef for Naturstyrelsen	Jesper Tranberg
KU, IFRO	Administrationschef for Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi	Jesper Levring Andersen
KU, IFRO	Sektionsleder for Produktion, Markeder og Politi, Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi	Berit Hasler
AU	Professor, Institut for Miljøvidenskab - Samfundsvidenskabelig og geografisk miljøforskning	Mikael Skou Andersen
AU, DCE	Chefkonsulent, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi	Anja Skjoldborg Hansen

4. Konsortier og samarbejder

Som en del af ydelsesaftalen har KU ansvaret for, at der koordineres og samarbejdes med andre institutter og universiteter i udførelsen af myndighedsbetjeningen, hvor dette er nødvendigt og relevant i forhold til den faglige opgavevaretagelse.

Det gælder som udgangspunkt følgende ydelsesaftaler:

- Skov og landskab (KU)
- Planteproduktion (AU)
- Husdyrproduktion (AU)
- Fødevarekvalitet og forbrugeradfærd (AU)
- Natur og vandmiljø (AU)
- Luft, emissioner og risikovurdering (AU)
- Arktis (AU)
- Kemi og fødevarer (DTU)
- Veterinær (DTU)
- Miljø- og livscyklusvurderinger på affaldsområdet (DTU)

Særligt i forhold til kontrakten om myndighedsbetjening inden for samfundsøkonomi har KU og AU en fælles udførende og koordinerende rolle.

5. Økonomi*

Tabel 2: Den økonomiske ramme i år 2026 i mio. kr.

	I alt	Heraf rådgivning	Heraf monitorering	Forsknings-andel i %
International økonomi og politik inden for landbrug og fiskeri	1,7	1,1	0,6	35%
Fødevareforbrug, sundhed og velfærd	1,7	1,1	0,6	35%
Fødevareproduktion, teknologi og markedsforhold	2,3	1,5	0,8	35%
Dyrevelfærd og dyresundhed	0,3	0,2	0,1	35%
Analyser af samfundsøkonomiske konsekvenser af national og EU-regulering	2,6	1,7	0,9	35%
Fiskeriøkonomi og -forvaltning	1,5	1,0	0,5	35%
Økonomisk modellering	1,4	0,7	0,7	50%
Værdisætning af miljøeksternaliteter og andre ikke-markedsomsatte goder	2,9	1,5	1,5	50%
Design af virkemidler til regulering	1,4	0,7	0,7	50%
Skov- og landskabsøkonomi, -planlægning og politik	2,1	0,6	1,5	71%
Internationale aftaler om handel og naturressourcer på skovområdet	0,4	0,1	0,3	71%
I alt	**18,6**	**10,3**	**8,3**	**45%**
Heraf direkte omk.	13,4	7,6	5,8	
Heraf indirekte omk.	5,2	2,7	2,5	

Anm. *'Heraf rådgivning, inkl. monitorering' og 'Heraf forskning' er begge opgjort inklusiv direkte og indirekte omkostninger. Der er foretaget afrundinger i tabellen.*

5.1 Særbevillinger

Der er ingen særbevillinger i denne ydelsesaftale.

5.2 Opgaver for andre myndigheder

UFM's bevilling til opgaver vedr. fødevareøkonomi (§19.22.01.10) udmøntes i henhold til nærværende aftale.

6. Arbejdsprogram

Vedlægges som bilag 1.

Københavns Universitet
Ydelsesaftale – Ressource- og Samfundsøkonomi

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

www.mim.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Holbergsgade 6
1057 København K

www.fvm.dk

Ministeriet for Grøn Trepart
Vester Voldgade 123
1552 København

www.mgtp.dk